

سه‌روکی لقی هه‌ولپیری یه‌کیه‌تی دادوهران: ئیمه نه‌ک له‌ رووی ماددی، به‌لکو له‌ رووی مه‌عنه‌ویشه‌وه مه‌غدورین

دوای نه‌نجامدانی گۆنگره‌یان، دادوهرانی کوردستان، سه‌ندیکایه‌کیان به‌نیوی یه‌کیه‌تی دادوهرانی کوردستان بۆ خۆیان دامه‌زراند و دوای شه‌وه‌ش لقه‌کانی شاره‌کانیشی لئ دروستبوو.

بالاخانه‌ی باره‌گای لقی هه‌ولپیری یه‌کیه‌تی دادوهرانی کوردستان، له‌ خانوویه‌یه‌کی کرۆسی گه‌په‌کی (حاکماوه‌یه)، هه‌رچهنده هیندیگ پێیان وایه، شوپین و رووبه‌ری شه‌و باره‌گایه‌ گونجاو نییه بۆ شه‌و توێژه‌ گرینگه، تا بتوانن روژانه چالاکیه‌کانیان لئ نه‌نجام بدن، لئ هه‌ندیکیش بۆچوونیان ئاوه‌هایه، که بوونی باره‌گایه‌کی سه‌ربه‌خۆ باشتره له‌وه‌ی باره‌گایان له‌نیو باله‌خانه‌ی ده‌سته‌ی بالا بیت. راویژ بۆ وه‌لامی هیندیگ پرس شه‌وه‌شه‌یه‌یه‌ی له‌گه‌ل دادوهر (سامح شه‌تره‌قچی) سه‌روکی لقی هه‌ولپیر شه‌نجامدا:

راویژ: ماوه‌یه‌که لقی هه‌ولپیری یه‌کیه‌تی دادوهران، ده‌سته‌به‌کاربووه، له‌ ماوه‌یه‌ چی بۆ دادوهران کراوه؟

دادوهر سامح شه‌تره‌قچی: خۆی دامه‌زراندنی یه‌کیه‌تی دادوهرانی کوردستان و به‌دوای شه‌وه‌ش لقی هه‌ولپیر، هه‌نگاوێکی پۆزه‌تیفانه بووه، که ده‌بوايه زووتر به‌هاوێژریت. بوونی ریکخراوێکی پیشه‌یی له‌مجۆره، مالیک بۆ دادوهره‌کان دروست ده‌کات له‌ ده‌ره‌وه‌ی دادگاگان، که هۆکارێکه بۆ بینینی یه‌کتر و به‌هۆیه‌وه‌ش لیک تیگه‌یشتن و گۆرینه‌وه‌ی بیروبووچوونه‌کان و بیرکردنه‌وه‌ی له‌چاره‌سه‌رکردنی ئاریشه‌کان، به‌شه‌یه‌یه‌کی له‌گه‌مکه‌کی و ریکخراوه‌یی.

به‌هۆی ته‌مه‌نی کورتی ده‌سته‌به‌کاربوونمان، ناتوانین هه‌لسه‌نگاندنێکی ماوه‌ی رابوردووی چالاکیه‌کانمان بکه‌ین، به‌لام به‌دلنیاپییه‌وه به‌رنامه و کاری داهااتومان ده‌بیت و هیواخوازین بتوانین له‌ماوه‌ی داهااتوو، ببینه هۆکارێکی چاره‌سه‌ری کیشه و داخوازیی و مافه‌کانی دادوهره خۆشه‌ویسته‌کان.

راویژ: له‌ رووی موچه‌وه، تا ئیستا جیاوازییه‌کی زۆر له‌نیوان موچه‌ی دادوهرانی کوردستان و به‌شه‌کانی دیکه‌ی ئێراق هیه، گله‌یی شه‌وه‌تان لێده‌کریت، که نه‌تانتوانیوه کار بۆ هاوشیه‌کردنی موچه‌ی دادوهرانی کوردستان بکه‌ن؟

دادوهر سامح شه‌تره‌قچی: به‌پێی گۆرانه‌کاریه‌کانی شه‌مدواییه‌ی موچه‌ی فه‌رمانبه‌ران بیت، به‌پێی زانیارییم و شه‌وه‌ی

ده‌خوینینه‌وه، موچه‌ی هیندیگ فه‌رمانبه‌ر له‌ موچه‌ی دادوهره‌کان زیاتر ده‌بیت، که شه‌وه‌شیان ناکریت و بمینیته‌وه، به‌رای خۆم موچه‌ی دادوهرانی گۆرانه‌کاری به‌سه‌ردا دیت و شه‌وه‌ی له‌ توانای سنووری ده‌سه‌لاتی ئیمه‌ بووه، کارمان له‌سه‌ر کردووه و نووسراومان بۆ لایه‌نه‌ په‌یوه‌ندیده‌ره‌کان به‌رز کردۆته‌وه و له‌گه‌ل شه‌نجومه‌نی دادوهری گفتوگومان له‌باره‌یه‌وه کردووه، پیشبینی ده‌که‌م که موچه‌ی دادوهران له‌ داهااتوو گۆرانه‌کاری به‌سه‌ر بیت و شه‌وه‌شی بیستوومانه ره‌زانه‌ندی دراوه که وه‌کو به‌غدای لئ بیت.

راویژ: ئه‌ی شه‌گه‌ر وای لئ شه‌هات، له‌لویستان چی ده‌بیت؟

دادوهر سامح شه‌تره‌قچی: لکل حادثه‌ حدیث. راویژ: له‌گه‌ل دامه‌زراندنی یه‌کیه‌تییه‌که‌تان، جیاوازییه‌کتان له‌گه‌ل یه‌کیه‌تییه‌که‌ی به‌غدا هه‌بوو، به‌وه‌ی رازی نه‌بوون شه‌دامانی داواکاری گشتیی ببنه شه‌ندامی ریکخراوه‌که‌تان، که

به لکو هه ندىک له دادوهره کانی ناو هه وليريش مه غدورن، به لام ئيمه کار بو ئوه ده کهين، که له نهجامی گفتوگوکانمان له گه ل نهجومه نی دادوهری بگهينه چاره سه ریک بو مه سه له یه، نکولی له وهش ناکریت که هه ندىک له دادوهره کانیش به هوی په یوه ندى شه خسی خویانه وه، ئيمتازه کان وهرده گرن.

راویژ: گله ییبه کی زۆر له که می مووچه تان ده کن؟

دادوهر سامح نه تره قچی: ئاخو به به راورد له گه ل ئوه ماندوو بوونه رۆژانه ییبه دادوهر ده یکشیش و به پی ئوه پۆسته هه ستیاره ی که هه یه تی، که به پی یاسا نابیت هه چ کاریک بکات، مووچه که ی زۆر زۆر که مه و برۆا بکن به شی ده رۆژی ناکات. هه ر ئوه شه وای کردووه، دادوهران داواکاری وهرگرته ئيمتياز بکن، خو ئه گه ر مووچه ی دادوهران زیاد بکریت، داواکاریشيان نامیتیت.

راویژ: نه سرییبه ی لقی هه ولیرى په که یه تى دادوهران چه نده؟

دادوهر سامح نه تره قچی: نه سرییبه ی مانگانه مان (٣, ٥٠٠, ٠٠٠) دیناره، که ملیۆن و نیویک بو کرى باره گاهه مانه و ملیۆنیک و سیسه د هه زار بو مووچه ی کارمه نده کانمانه، سه د هه زار بو کاره با و سه د هه زار بو به نزینى موه لیده و ئوه شی ده میتیته وه بو خه رچی تره .

راویژ: باشه چ پرۆژه یه کتان هه یه بو دادوهران؟

دادوهر سامح نه تره قچی: خو ی پرۆژه مان زۆره، به لام که می نه سرییبه ده سته گرتووین و ناتوانین وه کو پیویست چالاکیه کانمان نه جام بدهین.

راویژ: قسه هه یه که ده سته ی بالا هه ز ده کات، باره گای لقی هه ولیر بچیته نیو باره گای ده سته ی بالا، ئیوه ش هه ز ناکه ن، بو ئوه چی ده لئین؟

دادوهر سامح نه تره قچی: کاتى که ئيمه بو لقی هه ولیر هه لبژیردراین، داوامان کرد له نیو باره گای ده سته ی بالا دوو ژورمان بدهن بو راپه راندنی کاره کانمان، به لام ئوه وان رازی نه بوون و داوايان کرد، باره گایه کی سه ره بخۆمان هه بیت، به لام دياره ئیستا ده سته ی بالا رایان گۆراوه و هه ز ده که ن باره گامان بو بو نیو باره گای ئوه وان بگوازیته وه. ئوه مه سه له یه له گفتوگودایه و بریاری کوتایى لى نه دراوه .

راویژ: ئه گه ر قسه یه کتان ما بیت؟

دادوهر سامح نه تره قچی: ده مه ویت شتیک باس بکه م، خۆتان ده زانن له هه ر ولاتیک و هه ریمیک چه ندى یاسا به هیز بیت ئوه هه ریمه به هیز ده بیت و پيشده که ویت، یاسا ته نها پیاوی خراب لئی ده ترسیت و پیاوی باش لئی ناترسیت ، با هه موومان هه ول بدهین یاسا بچه سپینین، ئه گه ر دادوهر نه بیت کى دادگا به رپوه ده بات؟ بۆیه پیویسته دادوهر له رووی ماددی و مه عنه وییه وه گرینگى پی بدریت، چونکه ئيمه نه ک هه ر له رووی ماددییه وه، به لکو له رووی مه عنه ویشه وه مه غدورین .

ئىستا ئه وان لى تان تووهرن و نه نانه ت وه کوو میوانیش سه ردانى باه رگا کانتان ناکه ن، ئه وه یان له پای چی؟

دادوهر سامح نه تره قچی: خو ی ده بیت بگه رپیته وه یاسای په که یه تى دادوهران که کاتى خو ی له په رله مانى کوردستان په سه ند کراوه، که له یاسا که دا ئوه هاتووه، که ته نها دادوهر بو ی هه یه بیته نه نام له وه په که یه تیه . به مدواییه ش که به پی یاسای په رله مانى کوردستان، نه نامانى داواکاری گشته سیفه تی (دادوهر نه نامانى داواکاری گشته) یان وهرگرت، ئيمه هه چ لاریمان نه بوو له سه رى، هه رچه نده ئوه وان هه مان ماف و ئيمتيازى دادوهریان بو برپایه وه . به لام له راستیشدا به راشکاو ی دياره ئيمه و ئوه وان له کار و ئه رکه کانمان جیاواییمان هه یه، به لام له گه ل ئوه شه دا ده کریت هه ردوولامان له یه ک ریکخواوی وه کوو په که یه تى دادوهرانى کوردستان جیمان بیته وه . به لام چی بکه ین ئوه له ده سه لاتی ئيمه دا نییه و یاسایه که و پيشتر له په رله مانى کوردستان دارپژراوه .

راویژ: قسه یه که هه یه ده لیت: دادوهره کان، قه لس بوون به وه ی که نه نامانى داواکاری گشته به مدواییه به پی یاسای په رله مانى کوردستان، سیفه تی دادوهریان خرایه پای و هه مان ئيمتيازى ئیوه یان پیدرا، بۆیه له تۆله ی ئوه ش، هه ساسیه تیک له نیوانتان دروستبووه و ریکرن له وه ی بینه نه نامانى په که یه تیه که تان؟

دادوهر سامح نه تره قچی: نه خیز به شیوه یه کی گشته نیوانمان زۆر باشه و هه چ لارییه کمان نه بووه له وه ی که سیفه تی دادوهری نه نامانى داواکاری گشته یان پیدراوه و رۆژانه کارمان له گه ل په که و به لام له وانه شه لیره و له وى حاله تیکى گزى نیوان ئوه تووژه هه سته پی کرا بیت، که کارى نه کردۆته سه ر کۆی گشته په یوه ندىیه کانمان. ئوه ی تاییه تیش بیت به نه ناما بوونیان، کاتیک که باره گای لقه که مان کرایه وه، نوینه رانى داواکاری گشته سه ردانیان کردین و داواکاری ئوه یان خسته روو که بینه نه نامانى په که یه تى دادوهران، ئيمه ش له لایه ن خۆمانه وه نووسراومان بو ده سته ی بالا به رز کردنه وه و لاری نه بوونیشمان له داواکیان خسته روو، به لام دياره ئوه وان له کۆبوونه وه ی خۆیان ره تی ئوه داواپه یان کرده وه .

راویژ: هه ندىک له دادوهرانى دادگا کانی ده ورپه رى شارى هه ولیر، گله یی ئوه ده که ن که له پیدانى مافه کانی ده رماله ی گواستنه وه و دا ببنکردنی خانوو و شتى تریش، ئایا ئیوه وه کو لقی هه ولیرى په که یه تى دادوهران، هه چ هه ماهه نگیه کتان بو به رزه وه ندى ئوه وانه کردوه؟

دادوهر سامح نه تره قچی: کارى ئيمه زۆر جیاوازه له گه ل کارى نهجومه نی دادوهری و ناتوانین شوینی ئوه وان بگرینه وه، هه رچه نده ی ئوه ی ئيمه زاناریمان هه بیت، ئيمتياز و مافه کان به پی سنف و پله و خزمه ته و له سه ر ئوه و بنچینه ش ئوه مافایانه یان پیده دریت، خو ی نه ک هه ر دادوهره کانی ده ورپه ر،